

ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРЕМСТВ АПК УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

студентка гр. Ф-91 Доля Є. В.

Незадовільний фінансовий стан переважної частини підприємств вітчизняного АПК не дозволяє забезпечити процес не тільки розширеного, а в багатьох випадках і простого відтворення за рахунок власних фінансових ресурсів. Водночас, висока вартість та обмежений доступ до зовнішніх джерел фінансування операційної та інвестиційної діяльності (насамперед, кредитних ресурсів комерційних банків) зумовлюють необхідність пошуку інших форм фінансового забезпечення.

Основними видами бюджетної підтримки сільського господарства в Україні є: прямі субсидії, реструктуризація боргів, поставка сільськогосподарських машин та обладнання на умовах фінансового лізингу та інші.

Бюджетні кошти, що спрямовуються в АПК, через їх обмеженість та нецільовий характер використання, не відповідають тим вимогам, які ставляться перед ним. За цих умов дуже важко сформувати необхідні фінансові ресурси для нормального налагодження процесу виробництва як в АПК, так і в інших галузях народного господарства. Тому в Україні постала проблема створення необхідних умов, за яких можна було б здійснювати комплексне регулювання економіки, забезпечувати фінансову стабілізацію. Без державного регулювання і контролю за суб'єктами господарювання економічними методами, подальшого розвитку реформ, економіка і, особливо, аграрний сектор не можуть функціонувати ефективно [1].

Результати вивчення досвіду регулювання та державної підтримки сільського господарства в розвинених країнах дають підстави для певних висновків[2]:

- більшість країн здійснюють політику державного впливу на розвиток сільського господарства переважно економічними методами;
- державна підтримка передбачає здійснення цільових фінансових програм через фінансування окремих видів діяльності, пільгового кредитування;
- пільговий вплив оподаткування існує практично в усіх країнах і реалізується в основному через встановлення понижених ставок оподаткування та забезпечення гарантованого неоподаткованого мінімуму.

В Україні здійснюються перші важливі кроки щодо формування нових принципів фінансового забезпечення умов життя сільського населення [3]. Однак, незважаючи на певні позитивні зрушення в розвитку аграрної сфери все ж таки існує ряд проблем, що перешкоджають розвитку підприємств АПК:

- з кожним роком суттєво зростає кількість збиткових підприємств,
- на низькому рівні є використання сільськогосподарських угідь.
- у галузі найнижчий рівень заробітної плати, недостатня соціальна захищеність працівників. Це свідчить про те, що програми, які нині здійснюються у сфері бюджетної, фінансової, податкової політики, не відповідають сучасним вимогам щодо реформування аграрного сектору.

Такий стан речей свідчить про необхідність удосконалення бюджетної політики держави та методів державного регулювання, зокрема фінансового.

Отже, за рахунок коштів державного бюджету мають фінансуватися загальнонаціональні програми довгострокового розвитку АПК, а за рахунок коштів місцевих бюджетів - підтримуватися оперативна господарська діяльність товаровиробників.

Такий підхід щодо організації прямого бюджетного фінансування сільськогосподарського виробництва дасть змогу забезпечити не лише його поточні фінансові потреби, а й сформує передумови для збільшення обсягів фінансування в міру його подальшого розширення та розвитку.

Крім того, розподіл бюджетних коштів між господарюючими суб'єктами має здійснюватися за такими принципами:

1. Необхідно виділяти кошти не тільки ефективно функціонуючим підприємствам, а й фінансувати найефективніші проекти виходу підприємств з кризи.
2. Бажано запровадити програмно-цільове фінансування сільськогосподарських товаровиробників. Зокрема, першочергові розробки потребують програми щодо підтримки реалізації (збуту) вітчизняної сільськогосподарської продукції та регулювання продовольчого ринку: розвитку агропромислового комплексу певної області, ринків певної продукції тощо.

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. — 2-ге вид., доп. і перероблене. / В. Г. Андрійчук. — К.: КНЕУ, 2002. — 624 с.

2. Щекочич О.С. Досвід зарубіжних країн з питань державної підтримки агропромислових підприємств // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. пр. — Вип. 186. — К.: Знання, 2005. — 431 с.

3. Основи аграрної економіки: Підручник / В. П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, О. А. Ковтун та ін. — К.: Вища освіта, 2003. — 399 с